Täysistunto

Keskiviikko 16.5.2018 klo 14.03—16.49

8. Yleisradion hallintoneuvoston kertomus eduskunnalle yhtiön toiminnasta vuonna 2017
Kertomus K 10/2018 vp

Lähetekeskustelu

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 8. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään liikenne- ja viestintävaliokuntaan.

Keskustelu

14.55 **Kimmo Kivelä sin** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Käsittelemme Yleisradion hallintoneuvoston kertomusta eduskunnalle yhtiön toiminnasta viime vuodelta. On erittäin hyvä asia, että eduskunta saa lähetekeskusteluun kertomuksen jo kevätistuntokauden aikana. Näin ollen se tulee valiokuntakäsittelyyn liikenne- ja viestintävaliokuntaan riittävän ajoissa.

Kertomusvuosi, niin kuin hallintoneuvoston puheenjohtajan katsauksessa on otsikoitu, oli yhtiössä tapahtumien ja tekemisen vuosi. Liioittelematta voimme sanoa, että Yle on yhteistä omaisuuttamme, se on elimellinen osa kansamme elämäntapaa ja myös itse kunkin henkilöhistoriaa. Voinemme kait sanoa, että jos omat vanhempamme tai koululaitos on meille primaarikasvattajia, niin Yleisradio on elämässämme kulkenut mukana eräänlaisena oheiskasvattajana.

Viime vuonna Yleisradioon liittyvää lainsäädäntöä uudistettiin. Keskeinen osa lainsäädännön uudistusta oli se, että hallintoneuvoston tehtäväksi tuli yhtiön strategian hyväksyminen. Tähän astihan hallintoneuvosto oli hyväksynyt strategiset suuntaviivat. Syksyllä sitten hallintoneuvosto hyväksyikin uuden strategian.

Julkisen palvelun yhtiöt ovat eri puolilla Eurooppaa ja laajemminkin eräänlaisessa murrosvaiheessa. Mediakenttä muuttuu, välineet uudistuvat. On seurattava aikaa, eikä pelkästään seurattava, vaan reagoitava muutokseen ja huomioitava ajan muutos. Onkin syvää viisautta suunnata resursseja uusiin sisältöihin ja verkkopalveluihin. On myös tunnistettava se, mikä on aikansa elänyttä. Myös työskentelytavat ja ympäristöt muuttuvat ja uudistuvat.

Sananvapaus on ollut paljon puheenaiheena viime aikoina. Sananvapaus ja -vastuu kulkevat yhdessä. Ajallemme tyypillinen ilmiö on myös niin sanotut valemediat: fake news -uutisointi valtaa alaa eri puolilla maailmaa. Tällaisessa maailmassa tarvitaan luotettavaa mediaa. Maissa, joissa on asianmukaisesti toimiva julkisen palvelun yhtiö, myös muu mediakenttä on laaja-alainen ja sananvapaus toimii hyvin.

Yleisradiolla on edelleen suuri luottamus kansalaisten keskuudessa. 76 prosenttia väestöstä Yle tavoittaa päivittäin, yli 90 prosenttia viikoittain. Myös uusien välineiden kautta alle 45-vuotiaitten ikäluokkien tavoittaminen on parantunut.

Puhemies! Mitä ilmeisimmin Suomessakin keskustelu julkisen palvelun roolista ja tehtävästä tulee laajenemaan ja keskustelu jatkuu. On yhteinen kansallinen etu, että meillä on laadukas ja luotettava julkisen palvelun yhtiö.

15.01 **Maria Tolppanen sd:** Arvoisa puhemies! On erittäin hyvä, että on palattu takaisin parlamentaariseen valmisteluun Yleä koskevissa asioissa. Ja se on hyvä asia, että hallitus ei enää yritä tehdä enemmistöpohjalta esityksiä koskien esimerkiksi Ylen rahoitusta tai tehtäviä murentaen siten Ylen riippumattomuutta. Yle on siirretty parlamentaarisella päätöksellä takaisin valtiontalouden ulkopuolelle, mikä on hyvä asia kaikkinensa.

Julkisen palvelun tehtäväänsä toteuttava Yle on luotettavana toimijana arvokas osa yhteiskuntaamme. Median pirstaloituessa ja sähköistyessä edelleen suurten kansainvälisten toimijoiden osuus kasvaa. Julkinen, kotimainen ja kotimaisilla kielillä toimiva Yleisradio turvaa tiedonsaantimme perustarpeet ja omilla säännöillään kehittää yhteiskuntaamme tiedon ja taiteen saralla. Valeuutisten yleistyessä ja lehdistönvapauden kärsittyä myös Euroopassa on meidän huolehdittava omasta tiedonvälityksestämme. Se on äärimmäisen tärkeää.

Vaikka pienituloisimpia koskeva Yle-veron alarajan nosto helpottaakin liki 400 000 kansalaisen taloutta, on hyvä muistaa, että Yle-vero ei ole tässä maassa ensisijainen tuloerojen tasausväline, paljon parempiakin välineitä siihen on. Tällä veropohjan kaventamisella nostettiin samalla maksuluokkia, ja kun alarajaa nostettiin, niin saman tien alimmaista veron määrää nostettiin. Eli ne, jotka nyt joutuvat maksamaan veroa, maksavat veroa enemmän kuin maksoivat aikaisemmin, ja tästä voidaan hieman tarkistella tätä asiaa enemmän.

Jos nyt on näin, että 390 000 vapautui maksamasta Yle-veroa, niin aikaisemmin tämä vapautus koski sellaisia ihmisiä, jotka tienasivat alle 11 000 vuodessa, mutta nyt niitä, joiden eläke- tai päivärahatulo on alle 14 000 euroa vuodessa taikka palkkatulo alle 14 750 euroa vuodessa. Samanaikaisesti näissä veroissa tietysti kompensoidaan: kun toisesta päästä lasketaan, niin toisesta päästä nostetaan, eli korkein ryhmä nostettiin nyt 163 euroon vuodessa, joka on 20 euroa enemmän kuin aikaisemmin. Tämä tarkoittaa, että kahden aikuisen perheessä Yle-veron osuus on yhteensä 326 euroa vuodessa. Ja tätä maksavat kaikki ihmiset, joiden palkkatulot ovat 21 270 euroa per ihminen, 21 270 euroa palkkatuloa tai 20 520 euroa eläke- tai päivärahatuloa, ja on muistettava, että tämä 163 euroa vuodessa, 326 euroa kahdelta aikuiselta, esimerkiksi pariskunnalta, on sama, olipa palkkatulo tuon 21 270 tai 250 000. Siis kaikilla on sama. Se on suurin mahdollinen vero, mikä voidaan periä, 163 euroa. Minä vain kysyn, onko tämä tasapuolista.

Sama linja jatkuu myös yhteisöpuolella, nimittäin yhteisö ei ole verovelvollinen Ylen osalta, mikäli verotettava tulo on alle 50 000 euroa vuodessa. Suurin mahdollinen yhteisövero on 3 000 euroa, ja sitä maksetaan, jos verotettavaa tuloa on 867 142 euroa tai enemmän. Ja huomatkaa: Yle-vero on verotuksessa vähennyskelpoinen yhteisöjen osalta. Vaikka yhteisön verotettava vuositulo olisi 20 miljoonaa, niin yli 3 000:ta euroa se ei Yle-veroa maksa, ja sekin 3 000 euroa on vähennyskelpoinen verotuksessa.

Eli kyllä tässä hieman olisi ehkä syytä myöskin näiltä osin katsoa, miten nämä maksut lankeavat ja kenelle ne lankeavat ja mitä todellisuudessa tapahtui, kun Yle-verosta vapautettiin ihmisiä. Sinänsä se on hyvä asia, että vapautettiin, mutta pitää katsoa myöskin, mitkä ovat sen vaikutukset eteenpäin. Ja se, että se alaraja on edelleenkin alle 15 000 euroa vuodessa, on todella alhainen raja.

15.06 **Ritva Elomaa ps:** Arvoisa puhemies! Kiitos hallintoneuvoston puheenjohtajalle, edustaja Kivelälle Ylen hallintoneuvoston kertomuksen esittelystä.

Ylen tehtävänä on olla riippumaton ja luotettava toimija. Jos tähän tulee säröjä, kansalaisten luottamus Yleen alkaa horjua. Sananvapaus, korkeatasoinen journalismi ovat ehdottoman tärkeitä kulmakiviä Ylen toiminnassa. Kotimaisen kulttuurin vaaliminen on myös perustehtävä, joka ei saa unohtua kansainvälisyyden huumassa.

Ylen pitää palvella kaikkia veronmaksajia aivan sieltä vauvasta vaariin asti. Ohjelmapolitiikassa joskus pääsee unohtumaan tämä asia. Plussaa annan korkeatasoisista lastenohjelmista. Myös kotimaista draamaa pitää tulevaisuudessa lisätä, se on erittäin hyvää. Ja urheiluohjelmat ja Euroviisut — se on tärkeää, että jokainen kansalainen pystyy näkemään ja kokemaan myös näitä suuria tapahtumia.

Sitten vielä musiikkipuolesta. Vaikka hallintoneuvosto ei puutukaan ohjelmasisältöihin, niin sellaisia terveisiä kuitenkin sinne Ylelle, hallitukselle ja myös ohjelmapäälliköille: Ylen musiikissa ei saisi mennä niin kuin nyt mennään, että on tällaiset musiikkilistat, joissa määrätyt muutama kymmenen biisiä soi aamusta iltaan. Kyllä veronmaksajat ympäri Suomen ovat ansainneet sen, että musiikkia esitetään laajasti, myös eri maakuntien musiikintekijöiden musiikkia eikä pelkkää musiikkilistaa. Se on enemmän kaupallisten toimijoiden tehtävä.

15.08 **Arto Satonen kok:** Arvoisa puhemies! Yhdyn niihin näkemyksiin, jotka täällä on jo esitetty, että on todella tärkeää, että Ylen pohja on parlamentaarinen, ja tälläkin vaalikaudella on parlamentaarisesti pystytty sopimaan sekä Ylen rahoituksesta että hieman uudistamaan myöskin Ylen tehtäviä ja Yle-lakia. Itse asiassa ei taida tällä vaalikaudella kovin montaa muuta isoa asiaa ollakaan, ehkä ulko- ja turvallisuuspolitiikan ja Ylen lisäksi, mistä olemme pystyneet sopimaan. Eli on hyvin tärkeää, että on juuri tässä asiassa kyetty näin tekemään, ja se on äärimmäisen tärkeää Ylen riippumattomuuden näkökulmasta.

Ylen rooli on mielestäni tänä päivänä vieläkin tärkeämpi kuin se on ollut ennen. Koska me elämme nyt siinä maailmassa, että erilaisia valeuutisia ja monenlaista disinformaatiota tulee paljon erityisesti sosiaalisen median kautta, niin on todella tärkeää, että meillä on laatumedioita, ja Yle on siinä keskeisessä asemassa.

Näen myös sen kehityksen, että Yle entistä enemmän tekee yhteistyötä kaupallisten toimijoiden kanssa, hyvänä siinä mielessä, että nämä kaupalliset toimijat — puhun nyt esimerkiksi Mainostelevisiosta tai maakuntalehdistä — ovat myöskin laadukkaan journalismin puolestapuhujia. Sillä tavalla on tärkeää, että myös se elementti tulee säilymään tässä suomalaisten tiedotusvälineiden kentässä, koska ne yhdessä Ylen kanssa palvelevat sitä tavoitetta, että mahdollisimman moni suomalainen saa laadukasta ja punnittua tietoa. Sitä pidän erittäin tärkeänä.

Edellinen puhuja mainitsi myös esimerkiksi kotimaisen draaman. On totta, että Suomi on vielä draamatuotannossa pieni tekijä pohjoismaisellakin tasolla, mutta tässäkin on hyvä, että Yle kykenee tekemään yhteistyötä myöskin kaupallisten toimijoiden kanssa, koska ne ovat yleensä erittäin isoja hankkeita. Jos me haluamme, että suomalaista draamaa näkyy myös maailmalla, niin ne ovat jopa Ylelle yksinään liian isoja panostuksia. Eli tämäntyyppistä yhteistyötä meidän on tehtävä. Aivan samoin urheilun puolella: urheiluoikeudet ovat kalliita, ja on ihan viisasta, että joissakin tapauksissa Yle keskittyy tiettyihin tehtäviin ja esimerkiksi kaupalliselle puolelle jää sitten joitakin sellaisia, joissa on enemmän liiketoimintamahdollisuuksia. Tietenkin tätä tasapainoa pitää hakea, jotta myös Ylellä säilyy se

hyväksyttävyys, että siellä tulee niitäkin urheilutapahtumia, jotka ovat laajalti ihmiselle tärkeitä.

Kaiken kaikkiaan tällä hetkellä tämä Ylen tilanne näyttää varsin hyvältä ja tasapainoiselta.

15.11 **Jari Myllykoski vas:** Arvoisa herra puhemies! Ilolla kuuntelin edustaja Satosen puheenvuoroa, joka oli vähän niin kuin kärkijoukoissa, että ollaan nyt tässä tilanteessa. Samoin kunnioitan ensimmäistä puheenvuoroa edustaja Kivelältä, joka aloitti tehtävässään perussuomalaisissa ja on nyt sitten sininen unelma, mutta joka tapauksessa hänen rehellinen ja oma mielipiteensä huokui sitä, mitä hän henkilökohtaisesti on kansanedustajana.

On tärkeää, että meillä on Yle, ja on tärkeää, että tämä eduskunta on tehnyt päätöksen siitä, kuinka ihmisiä verotetaan. Edustaja Tolppaselle, joka on nyt täältä lähtenyt, täytyy sanoa, että me olemme parlamentaarisesti hyväksyneet sen, kuinka verotus ja Yle-vero jakautuvat. En voi sitä kritisoida, koska olen ollut itse siinä päätöksenteossa mukana ja minun mielestäni se on oikeudenmukainen. Varmasti aina löytyy joku, joka kärsii, ja joku, joka hyötyy, mutta joka tapauksessa on todella tärkeää, että meillä on Yle.

Mikä kaikkein tärkeintä, on se, että me voimme olla valmiita tässä parlamentissa, eduskunnassa, vastaamaan siihen haasteeseen, että valemedia ei ryöstä meiltä, kansalta tietoa. Tämä on Ylen kaikkein keskeisin merkitys, mikä tässä maassa on. Tämä kanava antaa meille sen kaiken mahdollisuuden uskoa. Me voimme joka kerta olla eri mieltä siitä, että ”miksei minun ääneni kuulu Ylessä”, ja arvostella Yleä. On se sitten perussuomalaisten, vasemmistoliiton tai kokoomuksen osalta, aina voimme kritisoida, että tämä ei ole tasapuolisesti tehtyä.

Mutta täältä talosta ei johdeta sitä, mitä on journalismi. Sen tekee Ylen päätoimittaja, uutistoimituksen pääjohtaja. Emme me täältä sitä johda. Me johdamme vain sitä, että me mahdollistamme, että tässä maassa on yksi kanava, joka on kansanvaltainen kanava. Me turvaamme rahoituksen sinne, ja siinä mielessä se, mitä edustaja Kivelä omassa puheenvuorossaan toi esille, on juuri näin, ei siihen ole mitään kiistämistä. On todella hienoa, että me voimme tässä ryhdikkäästi seisoa varmasti yhdessä rintamassa, että Yle on kuitenkin se kanava, josta me päätämme täällä.

Sen suhteen, mikä on se journalismin linja, minä toivoisin kovasti, että siihen emme halua täältä puuttua. Me vain toteutamme rahan, jolla mahdollistetaan ne lastenohjelmat, eikä meidän tarvitse täällä sitten puuttua siihen, onko heinähattu- ja vilttihattuohjelmistot kohdillaan, onko jollakin intiaanipäähine tai ei. Me vastaamme täällä rahoituksesta ja mahdollisuudesta siihen, että meillä on riippumaton media, ja se on meidän tehtävämme tässä talossa. Meidän kuuluu valvoa sitä, että meillä on ainakin yksi kanava, joka kriittisesti uskaltaa suhtautua niin, että minuakin joskus ärsyttää — saattaa ärsyttää joskus edustaja Kärnääkin — mutta joka tapauksessa tämä talo luo ne puitteet, ja niin kuin Kivelä sanoi, tämä asia on nyt kohtuullisen hyvällä tolalla.

15.15 **Mikko Kärnä kesk:** Arvoisa herra puhemies! Kiitoksia ensinnäkin kollegoille hyvästä ja samanmielisestä keskustelusta.

Kuten usein tässä todettu, tänä valeuutisten aikakautena on äärettömän tärkeää se, että meillä on Ylen kaltainen luotettava ja riippumaton media, jota sitten ohjataan täältä parlamentaarisesti. Kuten edustaja Myllykoski totesi, itse näihin journalistisiin linjoihin ja sisäl-

töihinhän ei ole meidän tehtävämme puuttua vaan luottaa siinä sitten Ylen toimituksselliseen ammattitaitoon.

Haluan todeta, että Ylellä on myös äärettömän tärkeä rooli Suomessa vähemmistökielten kannalta. Esimerkiksi saamenkieliset uutiset ja saamenkieliset lastenohjelmat ovat äärettömän tärkeitä, kuten myös karjalankieliset, aivan sen kulttuurin elinvoiman ja kielen säilymisen kannalta.

Meillä on aika paljon käyty keskustelua Saamenmaalla siitä, miten Yle Saame toimii. Haluan kuitenkin tässä esittää kehotuksen hallintoneuvostolle, että nyt tällä tulevalla toimikaudella tarkastelisitte sitä Yle Sápmin toimintaa, millaista se on, minkätyyppisiä sisältöjä siellä esitetään. Valitettavasti tämän median osalta useat kansalaiset ovat ottaneet yhteyttä, että sitä linjaa ei pidetä täysin objektiivisena, ja pitäisin tärkeänä, että hallintoneuvosto kiinnittää huomiota ja varmistaa, että myös Yle Saamen uutisointi, millä tavalla se asioita esittää, on monipuolista ja ennen kaikkea objektiivista.

15.17 **Ville Tavio ps:** Arvoisa puhemies! Täällä on kuultu taas paljon ylisanoja Ylestä. Huomautan kuitenkin, että ei tällaisen mediatalo Ylen riippumattomuus itsessään takaa journalismin laatua. Riippumattomuus ei ole suoranainen laadun tae. Se on ongelmallista juuri, jos journalismin linja ei ole, varsinkaan siis verovaroin maksetulla yhtiöllä, enää puolueeton ja objektiivinen. Siinähän ei ole sinänsä mitään nokan koputtamista, jos joku yksityinen mediatalo ei toimi puolueettomasti, mutta kyllä Ylen osalta tämä journalistinen linja ja siitä keskustelu ovat mielestäni ihan perusteltuja juuri siksi, että se on verovaroin ylläpidetty mediatalo.

Siinä journalismissa näkyy yleisiä mediassa olevia trendejä, siis niitä mielipidesuuntauksia, jotka ovat puolueettomuuden kanssa ristiriidassa, ja näitä ovat tällä hetkellä muun muassa uutisasenne Yhdysvaltain presidenttiin, Israel—Palestiina-konfliktiin, maahanmuuttoon, tai jos Suomen sisällä katsotaan, Helsinki-keskeisyys, joka uhkaa valtavasti meidän mediapuolueettomuuttamme, jos kaikki peilataan Helsingin punavihreään kuplaan tai punavihreästä kuplasta käsin. Ylellähän on näitä alueellisia uutispisteitä hyvin ja on paljon henkilökuntaa alueellisesti, niin että toivoisin, että Yle pystyisi tässä tosiaankin ottamaan sellaisen puolueettoman median roolin tulevaisuudessa, sikäli kuin haluamme Ylen toimintaa jatkaa. Mielestäni se on todella harkinnan paikka, halutaanko sitä jatkaa ihan näin laajana ja tällaisenaan, mitä Yle on nykyisin.

15.19 **Pia Viitanen sd:** Arvoisa puhemies! Kyllä minusta on erittäin tärkeää, että meillä on julkisen palvelun yhtiö Yle, ja on erittäin tärkeää, että nimenomaisesti tällä hetkellä on saatu aikaan tilanne, että siellä se rahoitusnäkymä on vakaa. Kaikki me muistamme ne tilanteet, mitä tässä oli vielä muutama vuosi sitten, eli tärkeää, että edustaja Satosen johtama työryhmä sitten monine vaiheineen pääsi tätä taloutta tietyllä tavalla kuitenkin turvaamaan vakaalle pohjalle.

Kyllä minä uskon, että tietynlainen eräänlaisen sivistyksen ja muun yksi hyvä kulmakivi on se, että meillä on riippumaton yleisradioyhtiö, ja tästä pitäisin kiinni. Olen tyytyväinen siitä, että nyt tällä hetkellä olemme löytäneet sen, että myös Yleä koskevat linjaukset on tehty parlamentaarisesti. Täällä eduskunnassahan oli aika isokin keskustelu muutamaan otteeseen, kun meinasi käydä niin, että joitain linjanvetoja olisi hallitusvetoisesti tehty, ja oli hienoa nähdä, että kuitenkin lopulta päädyttiin siihen yhteiseen näkemykseen, että

Yleisradio on eduskunnan radio ja se ei ole hallituspuolueiden eikä hallituksen radio, ja nimenomaisesti tämä asema turvaa Ylen riippumattomuuden.

Noin yleisesti ottaen sanoisin kyllä, että Yleisradio koetaan varsin luotettavaksi toimijaksi. Muistaisin ainakin menneiltä ajoilta tutkimuksia, missä Ylen uutisiin luotettiin varsin korkealle, ja itse pidän erityisen hienona esimerkiksi, että Yle tarjoaa tätä lastenohjelmatuotantoa, mikä on täällä ainutkertaista ja hienoa. Kyllä yleisesti ottaen Yle tekee hyvää ja tärkeää työtä, ja sille turvallinen jatko edelleen olisi suotavaa ja on suotavaa.

Kaiken kaikkiaan Ylen toimintaympäristössä tietenkin tämä alueellisuus on todella tärkeää ja se, että on maakunnissa radioita ja että on sitten Tampereella Mediapolis tai muuta. Tämä on tosi tärkeää, ja aina näkisin niin, että alueellisuutta ja sen toiminnan turvaamista ei voi kaiken kaikkiaan liikaa korostaa.

Mutta, puhemies, sitä pidin hieman ongelmallisena, että aiemmassa puheenvuorossa viitattiin jopa sellaiseen seikkaan, että jostain syystä pitäisi alkaa miettiä, onko Ylen toiminnan jatkaminen mielekästä tai jotain sinnepäin. Tällaista puhetta en ole kyllä kovin mielelläni kuulemassa. Nimittäin minusta on ollut hyvin tärkeää se, että parlamentaarisesti ja yhteisesti ollaan täällä tunnustettu se, mikä merkitys Yleisradiolla on.

Kaiken kaikkiaan, puhemies, pitäisin hyvänä, että tämä rahoitusratkaisu saatiin aikaiseksi mutta myös että samaan aikaan nähtiin kaiken kaikkiaan koko median merkitys tänä päivänä. Se, että meillä on laadukasta mediaa, riippumatonta uutistarjontaa ja niillä on hyvät toimintaedellytykset tässä valtavan haasteellisessa toimintaympäristössä, on iso tehtävämme, ja siksi on ollut tärkeää myös esimerkiksi [Puhemies koputtaa] ottaa huomioon kaupallisen uutistoiminnan mahdollisuuksien tukeminen.

15.22 **Jari Myllykoski vas:** Arvoisa herra puhemies! Edustaja Taviolle on tavallaan pakko vastata, että varmaan me kaikki olemme aina kohdaltamme pettyneitä siihen, kuinka meitä kohdellaan, mutta olen ottanut sen pyykin vastaan, mitä minulle on tullut, ja olen ollut siihen osaltaan tyytymätön, kun olisin halunnut enemmän ja vielä enemmän.

Kysymys on siitä, että Yle on kuitenkin se kanava, jota voidaan täältä talosta ohjata vain siten, että meillä on hallintoneuvosto, joka täältä nimitetään. Se huolehtii siitä, mikä mahdollistaa sen, että me emme päästä tähän maahan valemedioiden vyöryä, että meillä on täällä parlamentaarisesti yhdessä hyväksytty media, josta me, kaikki puolueet, olemme sitä mieltä, että on hyvä, että on yksi sellainen media, joka huolehtii siitä, että me tuotamme meille kaikille hyväksyttävää tietoa. Se on hirvittävän tärkeätä.

Nyt, kun ei ole onneksi mediaa paikalla, on pakko kehua edustaja Satosta, että se työryhmä pääsi näissä asioissa hyvin eteenpäin ja pystyttiin sopimaan rahoituksesta, mikä on aivan mahtava juttu, kiitoksia siitä edustaja Satoselle.

Kyllä meidän nyt pitää oikeasti nähdä se totuus: jos me haluamme tässä demokratiassa elää, niin me haluamme ja me tarvitsemme sellaisen median, joka mahdollistaa sen, että meille ei tule valemedioiden hyökkäysaaltoa tähän maahan. Ja vaikka se on valitettavaa kaupallisten yhtiöiden näkemyksen mukaan, että olemme myös netissä mukana, tarjoamme sinne palveluita, mikä ärsyttää tietysti kaupallisia mediatuottajia, niin kyllä minä ajattelen ja toivon, vaikka lapseni ovat nyt jo aikuisia, että heidänkin lapsensa voivat saada jostakin sellaisen kanavan, johon voi tukeutua, että ”tätä uutista on tuotettu yhteisillä verovaroilla, yhteisillä parlamentaarisilla päätöksillä, tähän voi luottaa”, ettemme joudu tavallaan hakemaan ja eksymään siihen tilaan, että kuinka tässä maassa tiedotetaan politiikasta. Jos tämäkin keskustelu pistettäisiin pieniin palasiin, niin tästä saisi aika erikoisen uutisen, eikä

se välttämättä olisi valheellista mediaa, mutta se näyttäisi aivan erilaiselle tästä kokonaisuudesta, [Puhemies koputtaa] mistä me täällä keskustelemme. Sen takia haluan, että asia menee juuri niin kuin nyt menee.

15.26 **Arto Satonen kok:** Arvoisa puhemies! Ensinnäkin tästä täytyy todeta se, että kun nämä parlamentaariset ratkaisut on saatu aikaan, niin siitä hyvästä yhteistyöstä on kyllä kaikkia puolueita syytä kiittää. Kaikissa silloisissa eduskuntaryhmissä se yhteinen sopu silloin hyväksyttiin, mikä oli tietysti äärimmäisen tärkeää.

Mutta vielä ihan sen verran tästä ohjelmasta, että aivan kuten edustaja Myllykoski täällä ja monet muutkin ovat sanoneet, niin totta kai on niin, että aika ajoin tulee tilanteita, jolloin yksittäinen puolue tai yksittäinen edustaja tai yksittäisen puolueen kannattaja ei varmaan ole tyytyväinen siihen, millä tavalla asia on Ylessä uutisoitu. Mutta kyllä se, että poliitikot olisivat päättämässä siitä, miten siellä journalismia tehdään ja miten uutisoidaan, on lopun tie. Silloin me emme enää tarvitse Yleisradiota mihinkään, jos se ei ole riippumaton. Se on ihan kaiken a ja o, ja tämä tulee myöskin niistä maista, sanotaan nyt vaikka Isosta-Britanniasta, missä BBC on korostetun puolueeton, vaikka siellä vastakkainasettelu politiikassa on vielä paljon voimakkaampaa kuin se on meillä. Mutta se sen sijaan on asia, jossa me olemme pidemmällä kuin he, että meillä parlamentaarisesti päätetään esimerkiksi rahoituksesta ja Yle-lain muuttamisesta. Siellähän tosiasiassa opposition vaikutusvalta rajoittuu parlamentissa käytävään keskusteluun mutta ei siihen, että pääsee päättämään esimerkiksi rahoitustasosta, mikä on ihan olennainen asia.

Eli kyllä tämä meidän mallimme on, että nämä isot linjaukset tehdään parlamentaarisesti — ja toivottavasti myös jatkossa kyetään tekemään yksimielisiä ratkaisuja — ja sitten ne journalistiset valinnat tehdään siellä käytännön tasolla niitten ammattilaisten keskuudessa, jotka siellä toimivat. Ylehän on vetovoimainen työnantaja, eli kyllä sinne varsin laadukasta porukkaa koko ajan myöskin hakeutuu, ja onneksi tällä hetkellä tilanne on ymmärtääkseni kaikin puolin hyvä myös siellä toimituksen puolella.

Eli kyllä nämä isot periaatteet ovat arvokkaita, näistä pidetään kiinni, ja uskonkin, että se on täällä vahva näkemys myös jatkossa. Toivon, että se on ihan yksimielinen näkemys, koska silläkin on tosi iso vaikutus, että me kaikki koemme, että tämä on sellainen asia, jota meidän pitää yhdessä puolustaa.

15.28 **Ville Tavio ps:** Arvoisa puhemies! Edustaja Myllykoski, ensinnäkin te olette väärässä: ei hallintoneuvostossa kritisoida Ylen journalismin sisältöä. Varmistin sen juuri tässä vieressäni istuvalta hallintoneuvoston puheenjohtajalta. Hänkin taisi sen tuossa puheessaan sanoa. Ei se ole mikään oikea foorumi tämän kritisoimiselle, vaan tämä on aivan oikea foorumi.

Edustaja Satonen samoin: Missä teidän mielestänne Yleä sitten tulisi kritisoida, jos sitä ei täällä saa kritisoida? [Arto Satonen: Totta kai saa täällä kritisoida!] Mikä on oikea paikka sille?

Pelkästään se, että jonkun mediatalon arvoksi kirjataan johonkin sen mediatalon ohjelmaan riippumattomuus — sen kaikki ymmärtävät, että se itsessään ei tee siitä riippumatonta. Täällä ollaan useiden puheenvuoroissa todettu, että Ylen meidän yhteiskuntaamme tuottama lisäarvo on juuri se riippumattomuus mediana. Tästähän voidaan siis tehdä se päätelmä, että mikäli se lisäarvo, riippumattomuus, puuttuisi, niin silloin Yleä ei tavallaan

tarvittaisi tai silloin sillä ei olisi sitä arvoa. Eli tämä keskustelu on mielestäni hyvinkin oleellinen, onko Yle riippumaton vai ei.

Ylen arvoissa on kirjattu myös suomalaisen kulttuurin puolustaminen. Nyt tilanne on se, että täällä eduskunnassa kukaan ei halua arvioida sitä, puolustaako Yle suomalaista kulttuuria. Se jää jokaisen kansalaisen ja Ylen katsojan pääteltäväksi ihan itse. Sitä katsoo ohjelmia ja päättelee itse, onko siinä selvästi punaisena lankana suomalaisen kulttuurin puolustaminen vai ei.

Tein myös hiljattain kirjallisen kysymyksen median objektiivisuudesta, ja se ymmärrettiin väärin, aika lailla vähän tähän samaan tapaan valitettavasti kuin edustaja Satonen tuossa vihjaili eli siihen, että joku, minä täällä haluaisin ikään kuin ryhtyä journalistiksi kirjoittamaan niitä juttuja tai tarkastamaan niitä juttuja tai valvomaan. Ei, sitä minä en halua enkä ole esittänytkään, vaan kysymys oli juuri siitä, millaista koulutusta journalisteille on, onko se tarpeeksi laadukasta, millaiset ovat valvontamekanismit. Meillä on esimerkiksi Julkisen sanan neuvosto, mutta toistuvasti nähdään, että sen ei koeta olevan riittävä valvontamekanismi ylläpitämään sitten taas sitä riippumattomuutta. Ylipäänsä riippumattomuuden aikaansaanti ei ole mikään ihan itsestäänselvyys, ja sitten juuri jos sitä ei saada aikaan ja kun on myös tämä muu ohjelmatuotanto, niin kyllä minusta olisi syytä keskustella Ylen budjetin laskemisesta.

15.31 **Mikko Kärnä kesk:** Arvoisa herra puhemies! Kiitoksia ennen kaikkea edustaja Myllykoskelle ja Satoselle erinomaisista puheenvuoroista. Kuten todettua, meillä on varmasti paljon poliitikkoja ja paljon tahoja, jotka eivät koskaan ole täysin tyytyväisiä siihen, minkätyyppisiä sisältöjä se Yle tuottaa, mutta tietysti se ehkä osaltaan todistaa sitä riippumattomuutta, jos me kaikki olemme aina välillä hivenen tyytymättömiä.

Tähän edustaja Tavion puheenvuoroon totean, että tietystikin on niin, että eri uutistoimituksissa ihmisillä, jotka näitä sisältöjä tuottavat, on omat maailmankatsomuksensa, ja aivan täysin objektiivista uutisointia, jos nyt rehellisesti puhutaan, ei ole olemassakaan. Ylen tehtävä on kuitenkin äärimmäisen tärkeä, ja ennen kaikkea näiden monesti mainittujen valemedioiden, valeuutisten vastustamisessa tälläkin talolla on tärkeä rooli. Näiden osalta haastan kyllä myös koko salin ja kaikki edustajat siihen, että itsekin kehitämme aina sitä omaa medialukutaitoamme ja varsinkaan tuolla sosiaalisessa mediassa emme nopeasti jaa houkuttelevilta näyttäviä uutisia, ellemme ole aina varmistuneet siitä, että ne ovat sitten aitoja.

Vielä hivenen täytyy hämmästellä Tavion puheenvuoroa Julkisen sanan neuvostosta siinä mielessä, että itse pidän sitä erinomaisena valvontamekanismina ja pidän Journalistin ohjeita hyvinä. On hyvä, että meillä on tällainen elin, joka itse itseään arvioi ja katsoo. Ja toivonpa muuten, että myös perussuomalaisten oma uutislehti Suomen Uutiset sitoutuisi Journalistin ohjeisiin. Teilläkin tuotetaan hyviä sisältöjä välillä siellä lehdessä, mutta itse en valitettavasti aio sellaisia uutisia jakaa, mikäli tämä media, joka niitä tuottaa, ei ole Julkisen sanan neuvoston jäsen eikä sitoutunut Journalistin ohjeisiin.

15.33 **Kimmo Kivelä sin:** Puhemies! Yleisradion hallintoneuvoston asetelma on erittäin nerokkaasti rakennettu, kun on tämä palomuuri toimituksellisten linjausten, ohjelmapolitiikan, ja sitten hallintoneuvoston välillä, niin ettei hallintoneuvosto puutu niihin asioihin. Mikäli näin olisi, se olisi aivan loputon suo. Itse kukin meistä voi katsoa tuolta Ylen Elävästä arkistosta, kun 70-luvun alussa toimivat sekä radiossa että tv:ssä omat ohjelmaneu-

vostot, joissa ohjelmia käsiteltiin. Kyllä tuollainen tämän päivän näkökulmasta varsin tragikoomiselta näyttää, ikään kuin poliitikoista koostuva elin olisi jonkunlainen journalistinen ylituomari.

On selvää, että kaikki eivät voi olla koko ajan kaikkeen tyytyväisiä, aivan niin kuin edustaja Kärnä ansiokkaasti sanoi. Eikä tämä koske pelkästään poliittisia ohjelmia. Kyllä joku yksittäinen urheilulaji saattaa kokea, että sitä on liian vähän Yleisradiossa esillä tai siitä uutisoidaan liian vähän ja niin edelleen. Ja leikillisesti on tullut sanottua, että urheiluohjelmatkin olivat parempia silloin, kun Lasse Virén juoksi ja Eero Mäntyranta hiihti, että siinäkin taso on mennyt huonommaksi. No, leikki sikseen. Mutta itse kun tässä tehtävässä nyt kolme vuotta olen ollut, niin poliittista palautetta tulee laidasta laitaan: välillä väitetään, että on liikaa tännepäin kallellaan, ja välillä, että liikaa sinnepäin kallellaan. Eiköhän se totuus siltä väliltä löydy.

15.35 **Arto Satonen kok:** Arvoisa puhemies! Vielä ehkä muutama sana edustaja Tavion puheenvuoron johdosta.

Ensinnäkin, minusta te olette täysin oikeassa siinä, että tämä on se paikka, jossa kyllä voidaan — ja pitääkin — keskustella Ylestä ja esimerkiksi rahoituksen tasosta. Parlamenttihan on se, joka sen päättää.

Riippumattomuus toki on merkittävä asia nimenomaan tiedonvälityksen osalta, mutta totta kai Ylellä on paljon muutakin roolia. Tässä on jo puhuttu sen roolista niin kulttuuriohjelmien tuottajana kuin urheiluohjelmien tuottajana. Yksi merkittävä asia on se, että se pitää yllä esimerkiksi kielellisten vähemmistöjen ohjelmia tavalla, jota kaupalliset eivät varmastikaan kykenisi tarjoamaan, ja niin poispäin. Eli kyllä se Ylen rooli on tietenkin paljon laajempi kuin pelkästään tämä yksi.

Mutta siltä osin haluaisin kyllä vielä puheenvuoroa kommentoida, että kun te samassa puheenvuorossa ensinnä toteatte, että suomalaisen kulttuurin puolustaminen on tärkeää, ja sitten toteatte toiseksi sen, että Ylen rahoitusta pitää merkittävästi vähentää — niin ymmärsin — niin miten tämä yhtälö on mahdollista toteuttaa? Koska jos me ajattelemme vaikka kotimaista draamatuotantoa, mitä tahansa kotimaista musiikkia tai muuta, niin yksi asia, jonka ymmärsin, kun tämän työryhmän vetäjänä olin, on se, että meillä on valtava määrä ihmisiä, jotka eivät ole edes Ylen palveluksessa mutta jotka tuottavat esimerkiksi freelancerina tai elävät osittain siitä tulosta, jonka Yleltä saavat, vaikka pääasiallinen tulo olisikin muualta. Eli jos Ylen rahoitusta tullaan merkittävästi pienentämään — silloin tietysti kyse on siitä, mistä sitä pienennetään — on aivan varmaa, että se tulee huomattavasti vähentämään nimenomaan kotimaista tuotantoa, koska Yle on niin iso sen tuotannon ostaja tavalla tai toisella. Siinä mielessä kyllä on nimenomaan niin, että jotta suomen kieli ja Suomen kulttuuri säilyvät vahvasti tässä globaalissa maailmassa, niin siinä Ylellä on ihan keskeinen rooli, ja olisin kyllä aika varovainen lähtemään sinne isoa leikkausta tekemään. Ja myönnän ihan suoraan, että itselleni tämä asia aukesi vasta sen jälkeen, kun jouduin sen ongelman eteen ja katsomaan, mitä olisi vaikuttanut esimerkiksi se, jos olisi leikattu 100 miljoonaa tai 200 miljoonaa — niin kuin tällaisia kevyitä heittoja oli — että mitä se oikeasti olisi vaikuttanut.

15.38 **Jari Myllykoski vas:** Arvoisa herra puhemies! Pakko aloittaa tämä puheenvuoro sillä, että meillä alkaa kyselytunti torstaisin kello 16 ja televisiointi loppuu noin kello 16.50. Sen jälkeen alkaa kielellisen vähemmistön uutisointi, jolloin sitten parlamentin ky-

selytunnin, mikä on tarkoitettu oppositiopuolueille, niin että he voivat hallitukselta kysyä kysymyksiä, televisiointi keskeytetään arvostetusti ja kunnioitetusti erään kielivähemmistöryhmän vuoksi. Tästä kun käydään keskustelua, niin se on aika mutkikasta sitten, kun käydään tätä keskustelua Ylen kanssa. Tähän varmaan tarvitaan edustaja Satosta välimieheksi. Toivottavasti kansliatoimikunta sitten ottaa tähän keskusteluun edustaja Satosen, että saadaan tämä asia kohtuullisesti hoidettua.

Mutta, edustaja Tavio, en oikein ymmärtänyt, mitenkä teitte ristiriidan asioista, mistä täällä ollaan keskusteltu. Eivät rahoitus ja ohjelma-aika ole ristiriidassa. Kyllä me täällä kaikki ymmärrämme sen, että on erilaisia näkemyksiä ja niitä pitää tuoda julki. Samoin kuin edustaja Kivelälle hallintoneuvoston puheenjohtajana: Vaikka väitetään — tai olitte kuiskannut edustaja Tavion korvaan — että ei hallintoneuvostossa tehdä ohjelmapolitiikkaa, niin ei ohjelmapolitiikkaa, mutta täältä valitut kansanedustajat istuvat hallintoneuvostossa ja vievät eri puolueiden näkemyksiä Ylelle. Se on se paikka. Ei tämä keskustelu johda poliittista eikä taloudellista toimintaa. Me teemme täällä taloudellisia päätöksiä mutta emme journalistisia päätöksiä. Minun mielestäni juuri hallintoneuvosto on se, missä puolueiden edustajat voivat kertoa yhtiölle, että nyt näyttää sille, että journalistinen linja on vinoutunut. Siellä se pitää tuoda ilmi, että olemme tyytymättömiä jonkun puolueen edustajina, että linja on nyt vinoutunut. Se on se paikka, missä se voidaan tehdä. Ei täältä ulkolaidalta kannata huudella.

15.41 **Ville Tavio ps:** Edustaja Myllykoski, kiitos kommenteistanne ja vastauksestanne. Siis varmasti siellä voidaan keskustella ja toivottavasti keskustellaankin. Sinänsä pidän tätä ihan huvittavana silti, että eduskunnan täysistunnossa käsitellään Ylen hallintoneuvoston kertomusta ja Ylen asiaa ylipäänsä. Kun meitä on täällä 200 kansanedustajaa, jotka voivat nyt puhua Ylestä, niin kyllä minä uskoisin, että Ylellä olisi joku, joka tätäkin keskustelua seuraa — jos ei nyt seuraa, niin vähintään lukee pöytäkirjan, kaiken järjen mukaan. Kyllä kai 500 miljoonan budjetilla sellaista saa, eli tämä on varmaan sinänsä ihan hyvä hetki myös kritisoida.

Edustaja Satonen puhui tuossa ihan kauniisti siitä, että suomalaisuutta pidetään yllä Ylen kautta. Siitä olen itse asiassa hyvinkin samaa mieltä. Sen pitääkin olla nimenomaan painopistealueita, mutta sitten siinä on nimenomaan ongelmana esimerkiksi se, että no, minkä takia Yle sitten ostaa ulkomaista tuotantoa niin paljon. Tarvitaanko Ylellä oikeasti Game of Throneseja vai mitä näitä kaikkia sarjoja siellä pyöritellään? Tarvitseeko tavallaan tällaisen julkisen mediatalon olla näitä näyttämässä? [Arto Satosen välihuuto] Uskoisi tämän olevan kokoomuksenkin mielestä vähän outoa.

Edustaja Kärnä, te nostitte tuossa esiin vasta-argumentin, minkä olen ennenkin kuullut, että perussuomalaiset eivät saisi kritisoida Yleisradiota tai tätä koko Julkisen sanan neuvoston järjestelmääkään, koska Suomen Uutiset ei kuulu tuohon Julkisen sanan neuvostoon, niin, ei ole siis sitoutunut Julkisen sanan neuvostoon ja niihin journalismin ohjeisiin. Se johtuu siitä, että me haluamme pitää meidän puoluelehtemme rehdisti meidän puoluelehtenämme. Emme me edes väitä, että se olisi riippumaton. En minä edes halua, että meidän puoluelehtemme olisi mitenkään riippumaton, vaan sen on tarkoituskin olla puolueellinen, Suomen edun ajaja, kansallismielisyyden edun ajaja. Se ei silti tarkoita sitä, että se olisi laaduton, kuten tuossa vihjailitte vähän, että sitä ei uskaltaisi jakaa. [Mikko Kärnä: En vihjaillut!] — Tarkoititte, että se on laadukas sitten, hyvä. — Elikkä te tarkoititte, että se on laadukas, ja se pitää ihan paikkansa. Kyllä sitä uskaltaa jakaa, vaikka se ei kuulu Julkisen

sanan neuvostoon, nimittäin kuitenkin se noudattaa lain normeja esimerkiksi siten, että kyllä virheet oikaistaan siinäkin julkaisussa ja sinne on vastikeoikeus.

Tässä viittaamaani Julkisen sanan neuvostoon vielä edustaja Kärnälle selkeytyksenä, että minä nimenomaan esitin, että tulisi miettiä, miten sitä järjestelmää parannetaan, esimerkiksi keinoja, joilla se voisi puuttua tiukemmin tähän sääntelyyn, koska tällä hetkellä se on ikään kuin hieman sellainen pehmeän rooli tässä järjestelmässä.

15.44 **Ritva Elomaa ps:** Arvoisa puhemies! Yle on tärkeä toimija, sitähän ei kukaan kiistä. Mikä muu taho esittäisi ja toisi ohjelmia viittomakielisille, saamelaisille ja niin edelleen?

Mutta edustaja Tavion kanssa olen täysin samaa mieltä ja samalla aaltopituudella [Eduskunnasta: Samalla kanavalla!] siitä asiasta, että kyllä tämä meidän eduskunnan istuntosali on sellainen foorumi, missä voi myös Yleä arvostella ja tuoda esille asioita, mitkä ovat mielestämme epäkohtia, ja toivomuksiakin ja lähettää viestejä, ja nyt varsinkin, kun hallintoneuvoston puheenjohtajakin on paikalla, niin hän varmaan viestit vie perille Ylelle.

Suomalaisen kulttuurin kotimaisuusosuutta Ylen ohjelmistossa täytyy jatkuvasti pitää esillä, ja siitä pitää muistuttaa, ettei se unohdu. Ja kuten jo aikaisemmin sanoin tässä, me tarvitsemme Yleä ja se on tosi tärkeä toimija. Perussuomalaiset ovat myös sitä mieltä, mutta jos me arvostelemme asioita, joita pidämme negatiivisina ja väärinä, ne täytyy saada myös esittää täällä istuntosalissa ja julkisesti, ja toivottavasti Yle ottaa ne asiat huomioon. En minä näe tässä mitään epämääräistä sen suhteen. Tämä on hyvä foorumi tuoda asioita esille, ja sitä varten me täällä keskustelemme.

Mutta kaiken kaikkiaan, niin kuin tässä on esitetty monen suulla, me tarvitsemme todella riippumatonta Yleä.

15.46 **Petri Honkonen kesk:** Arvoisa puhemies! Kuuntelin tuossa työhuoneessa tätä keskustelua, ja kun keskustelu meni näihin valeuutisiin, niin päätin tulla mukaan ja osallistua tähän.

Itselleni Yleisradio on etenkin kansainvälisestä kontekstista mielenkiintoinen asia. Valmistelen tällä hetkellä Euroopan neuvostossa raporttia siitä, mitenkä yleisradioyhtiötä voisi koko Euroopassa hyödyntää paremmin valeuutisten ja vihapuheen torjunnassa. Mielestäni yleisradioyhtiöt niin muualla Euroopassa kuin Suomessakin ovat tässä aivan keskeisessä roolissa.

Olen siitä erittäin iloinen ja kiitollinen, että Yle on perustanut tällaisen Journalismin akatemian, jolla pyritään nimenomaan valeuutisten torjuntaan sillä tärkeimmällä keinolla elikkä journalistisen laadun parantamisella ja journalistiseen laatuun panostamisella, koska omasta mielestäni näiden niin sanottujen valeuutisten torjunnassa nimenomaan se laatu ja vielä kerran laatu on kaikista tärkein asia.

Toinen keskeinen asia on tietenkin tämä median itsesäätelymekanismi. Tässä äsken viitattiin näihin Suomen Uutisiin. Jos kerran Suomen Uutiset ovat edellisen puhujan mukaan niin laadukas media, niin ihmettelen, minkä takia se ei sitten ole valmis tähän median itsesääntelymekanismiin elikkä osallistumaan Julkisen sanan neuvostoon. Yle on siinä keskeinen tekijä, ja hyvä näin.

Mielestäni tosiaan Ylellä olisi hyviä mahdollisuuksia tuoda näitä omia faktantarkistuskäytänteitä ynnä muita valeuutisten torjuntaan ja laadukkaan journalismin tuottamiseen liittyviä käytänteitä laajemminkin niiden eurooppalaisten maiden yleisradioyhtiöiden

käyttöön, joissa tällä hetkellä journalismin laadun kanssa on monia ongelmia ja joissa siinä sitten on monia puutteita. Nostan esimerkiksi Puolan ja Unkarin: tällä hetkellä kyseisten maiden yleisradioyhtiöiden toimintatilaa ja toimintavapautta rajoitetaan merkittävällä tavalla oman hallituksen toimesta. Suomi on kyllä tässä joukossa aivan esimerkillisessä asemassa.

15.48 **Jani Mäkelä ps:** Arvoisa puhemies! Itse en tätä Julkisen sanan neuvoston toverituomioistuinta lähtisi täällä suuremmin puolustelemaan tai rummuttelemaan.

Mutta tuosta edustaja Myllykosken puheenvuorosta, jossa sanottiin, että hallintoneuvosto olisi se paikka, jossa pitäisi tuoda esille puolueiden linjaa siitä, että Ylen toiminta ei ole ollut asianmukaista: Ainakin itse muistelen, että edellisen kerran, kun tällainen linja siellä tuotiin esiin, niin siitä nousi melkoinen kohu, että siellä ei saisi arvostella Yleisradion toimintaa. Eli perussuomalaisten edustajat toivat siellä esille, että tietyt uutisoinnit oli koettu puolueelliseksi, sen jälkeen joku oli vuotanut mediaan, että tällainen puheenvuoro oli pidetty suljetussa kokouksessa, ja sen jälkeen media kävi kohuamaan, että mediaa ei saa arvostella. Elikkä mikä on sitten se paikka, missä Yleisradion toiminnasta saa keskustella?

Tämä Ylen ongelma on se, ettei veronmaksajien kustantaman mediatalon pitäisi pyrkiä nykyisen kaltaiseen mielipidevaikuttamiseen. Kuitenkin mielipidevaikuttamista esiintyy jatkuvasti, räikeästi ja selvästi erityisesti punavihreään suuntaan ja EU:n ylistämisen suuntaan. Tämä on sääli, sillä avoin ja räikeä poliittinen toiminta vie uskottavuutta Yleltä sellaisena toimijana kuin sen pitäisi olla eli esimerkiksi erityisryhmien ja lastenohjelmien tuottajana ja vastaavien kaupallisesti ei-kannattavien ohjelmistojen tuottajana. On vaikea perustella esimerkiksi eilisestä A-studiosta suivaantuneelle kansalaiselle Yle-veroa. Miten sen perustelet, miten hänelle sanot, että hänen kannattaa maksaa tällaisesta ohjelmistosta?

15.50 **Sami Savio ps:** Arvoisa puhemies! Tässä edustaja Satonen edellä, hiukan aiemmin, totesi mielestäni aivan oikein, ja sitä myös edustaja Elomaa äsken toi esille, mielestäni myös edustaja Mäkelä, että kyllä tämä täysistunto kuitenkin on mielestäni hyvä paikka keskustella Yleisradion ohjelmapolitiikasta ja siitä, onko Yleisradio täysin riippumaton vai ei. Totta kai on niin, että meillä kaikilla on oma näkemyksemme siitä, kohteleeko tai uutisoiko Yleisradio esimerkiksi poliittisista asioista aivan riippumattomasti ja puolueettomasti, mutta en nyt sinänsä lähde sitä keskustelua tältä osin pitkittämään. Totean kuitenkin vain, että on hyvä, että tätä keskustelua on täällä käyty.

Sitä vastoin hiukan ihmettelen suuresti arvostamani edustaja Myllykosken lausuntoa siitä, että hän pitää hallintoneuvoston suljettuja kokouksia parempana tai oikeana paikkana keskustella ohjelmapolitiikasta. Mielestäni näin ei kuitenkaan ole, vaan on parempi, että näitä asioita tuodaan julkisesti esille, ja sitten Yleisradion johto voi tietysti tämän julkisen keskustelun myötä myös harkita, onko ohjelmapolitiikka siellä oikeassa muodossa.

Keskustelussa on noussut esille myös kotimaisen ohjelmatuotannon suuri merkitys. Jaan tämän käsityksen itsekin, se on erittäin tärkeä. Meidän tulisi täällä Suomessa pyrkiä siihen, että Yleisradion tehtäviin kuuluva suomalaisen kulttuurin edistäminen nousisi aiempaakin tärkeämpään rooliin, ja myös siinä suomalaisen, kotimaisen, ohjelmatuotannon edistäminen on hyvin merkittävässä asemassa.

15.51 **Tarja Filatov sd:** Arvoisa puhemies! En ajatellut osallistua tähän keskusteluun, mutta kun tässä käytiin keskustelua siitä, pitäisikö Ylen tuottaa ikään kuin vähän suppeam-

min niitä sisältöjä ja vain sellaisille tietyille erityisryhmille ja samaan aikaan vaikkapa sitten suomalaisen kulttuurin puolustamista, niin ihminenhän oppii katsomaan jotakin välinettä tai käyttämään jotakin välinettä. Sen vuoksi on tärkeää, että Yle on suhteellisen laajan palvelun talo, koska silloin sitä katsovat myös sellaiset, jotka eivät välttämättä ehkä katso niitä joitakin osioita, joita taas tämä suppea ohjelmapolitiikka tuottaisi. Ja jos ajattelemme vaikkapa nuoria, niin siinä mielessä on tärkeää, että siellä on viihteellisempää ja laajemman palvelun tuotantoa kuin pelkästään joitakin asiallisia ja tiukkoja, vaikkapa sitten vähemmistöjä koskevia ohjelmia, koska silloin herkästi välineestä tulee vieras ja sitä ei katsota ollenkaan, ja tämä eriyttää vielä enemmän meidän ajatteluamme. Siksi on tärkeää, että Ylestä löytyy pienille yleisöille suunnattua ohjelmaa, joka on varmasti yksi sen ydintehtävistä, mutta myös sellaisia vähän laajemmalle yleisölle tai laajemmille kohderyhmille suunnattuja ohjelmia, jotka sitten myös totuttavat Yleisradion asiakkaaksi, jos näin voi sanoa.

15.53 **Ville Tavio ps:** Arvoisa puhemies! Todettakoon vielä lopuksi, että eivät nämä median puolueettomuuden ongelmat suinkaan ole yksinomaan Ylen ongelmia, enkä ole niin täällä esittämässä. Aika paljon Suomessa on ongelmaa esimerkiksi sen takia, että niin moni mediatalo käyttää ulkomaan uutisissa yksinomaan STT:stä tulevaa uutisointia, mitä tulee nopeasti, ja STT vastaavasti saattaa usein käyttää taustalla esimerkiksi CNN:n uutisointia. Siinä mennään eri kulttuureiden uutisointitoimintaan, missä on taas, niiden omissa kulttuureissa, siihen toimintaan kuuluva puolueellisuus ja aivan selvät jakaumat, että mikä uutistalo on minkäkin ideologian äänenkantaja. Sitten täällä Suomessa, pienessä Pohjolassa, ikään kuin otetaan niitä sieltä, eikä ehkä oikein täysillä ymmärretä, että niissä on selvät ideologiaerot.

Tämä liittyy myös äsken mainittuun nuortenohjelmien tuottamiseen: Jos ja kun nyt on nähty, että tilanne on sellainen, että jossain pienessä marxilaisessa vähemmistössä nousee hirveä kohu siitä, että joku on jossain lastenohjelmassa ollut intiaani, niin juuri tällaisen pienen vähemmistön aiheuttamien kohujen mukanameno ja tämmöiseen loukkaantumisen kulttuuriin alistuminen ei ole ainakaan minkään sortin osoitus riippumattomuudesta. Samoin jos tuotetaan joitain nuortensarjoja, vaikka joitain asiapitoisia sarjoja tai yhteiskunnasta kertovia sarjoja nuorille ja asiaohjelmia, niin samoin niissä tulisi vähän katsoa, onko tässä nyt kuitenkin joku ihan selvä ideologinen painotus tämän ohjelman sisällössä ja mitä se ideologinen painotus on, onko se kuitenkin kallellaan vähän siihen punavihreään Helsinki-kuvaan vaiko jotain kenties puolueetonta ja järkevämpää.

Eli siinä mielessä perussuomalaiset lähettävät täältä nämä kriittiset terveiset tässä kohtaa Ylelle mutta myöskin muille mediataloille.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin liikenne- ja viestintävaliokuntaan.